

Justiits- ja Digiministeerium
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn
info@just.ee

Teie	22.09.	2026	a nr	10-3/26/92-1
Meie	12.10.	2026	a nr	10-3/26/92-2

Tartu Ringkonnakohtu arvamus täitemenetluse seadustiku muutmise seaduse eelnõu (täitemenetluse peatamise regulatsiooni muutmise) väljatöötamiskavatsuse kohta

Täname meile antud võimaluse eest väljatöötamiskavatsuse (VTK) osas seisukohta avaldada.

Nõustume VTK koostajatega, et täitemenetluse seadustiku (TMS) §-d 46 ja 47, mis reguleerivad täitemenetluse peatamist, ei ole osutunud praktikas piisavaks, et vastata arusaadavalt küsimusele, millised on täitemenetluse peatamise tagajärjed. Eriti pakiliseks ja mitmetimõistetavaks (sh suhtluses krediitdiasutustega) on muutunud probleem füüsilise isiku maksejõuetusmenetlustes. Sealhulgas osas, mis puudutab täitemenetluse peatamise mõju võlgniku sissetulekute arestimisele maksejõuetuse avalduse menetluses, aga ka võlgade ümberkujundamise menetluses. On positiivne, et nimetatud probleemidele on VTK koostamisel ka tähelepanu pööratud.

Mõistlikuna tundub ka soov täiendada füüsilise isiku maksejõuetuse seadust (FIMS) normiga, mis kohustaks võlgnikku suunama kõik oma sissetulekud võlgniku enda nimele Eestis krediit- või makseasutuses avatud kontole. Kas neid kontosid on üks või mitu, peaks jääma aga vastavalt asjaoludele kohtu otsustada usaldusisiku ettepanekul (vajalik on siin õigusloomes konsulteerida praktikutega – haldurite ja usaldusisikutega). Põhjendatud on eristada täitemenetluse peatamise tagajärgi maksejõuetuse avalduse menetluses sõltuvalt sellest, kas kohus määrab võlgnikule käsutuskeelu või mitte (FIMS § 16 lg 3 p 4 ja pankrotiseaduse § 20 lg 1).

Võlgade ümberkujundamise kavaga seoses märgime, et kuna selliste nõuete osas, mille suhtes kava kehtib, toimunud täitemenetlused jäävad peatatuks (seda saab praegu kehtivast õigusest järeldada üksnes tõlgendades FIMS § 32 lg-t 2, mis sätestab, et nõuete suhtes, mille osas ümberkujundamiskava ei kehti, jätkatakse täitemenetlust), siis vajaks vastavalt täiendamist ja selget normi ka FIMS-i 3. peatüki 2. jagu (ümberkujundamiskava tagajärjed). Oluline on tagada, et võlgnik saaks kava täitmiseks ka peatatud täitemenetluste korral kasutada tema enda nimele krediitdiasutuses avatud kontole laekuvaid sissetulekuid ega peaks seda tegema kolmanda isiku nimele avatud konto kaudu.

Avaldame heameelt, et VTK-s püstitatud eesmärkide saavutamisel arvestatakse ka Tartu Ringkonnakohtu 22. mai 2025 kohtumääruse seisukohtadega tsiviilasjas nr 2-23-14572. Samuti Riigikohtu 11. detsembri 2025 ümarlause probleemipüstituste ja pakutud lahendusvariantidega.

Oma lõpliku seisukoha kavandatavate seadusmuudatuste osas saame avaldada pärast asjakohase eelnõuga tutvumist.

(allkirjastatud digitaalselt)

Lugupidamisega

Mario Truu

Tartu Ringkonnakohtu esimees